

Font de l'Arç

Lloc/adreça: sector nord-oest

Emplaçament: entre el Castell de Roset i la Roca dels Graus

Àmbit: patrimoni natural

Tipologia: zona d'interès

Ús actual: social

Titularitat: privada

Descripció

La Font de l'Arç es troba al costats d'un rierol que aprofita algunes torrenteres provinents de les Collades de la Clusa i de Sobrepany. Generalment, pel rierol baixa molt poca aigua i només en èpoques força humides l'aigua hi discorre amb certa normalitat. La font es troba a la vessant d'una muntanya que dona al sol i la vegetació dels entorns és composta de pinassa i de roures, amb un sotabosc de boixos i garrigars. Actualment la font no brolla en èpoques de secada, atès que l'aigua és conduïda per mitjà de tuberïes fins al poble de Vilada, on s'aprofita com a aigua potable. La font, doncs, s'ha convertit en un mer sobreeixidor, d'on només surt aigua quan n'hi circula amb excés. Enmig del tram per la qual és conduïda al poble de Vilada, prop de la masia de Roset, també s'hi ha construït un dipòsit per utilitzar en cas d'incendis forestals. El camí que mena a la font des de sobre la masia de Roset té un gran atractiu. Segueix les canalitzacions, soterrades a la major part de llocs, i com aquestes passa per una foradada, d'uns 6 o 7 metres, i també per diverses palanques alçades respecte del sòl natural. En alguns indrets el desnivell és força elevat. També s'hi poden observar diversos murs de contenció de pedra seca, on els carreus són disposats amb molta cura.

Història

La Font de l'Arç possiblement es correspon a la que la documentació del segle XVIII cita en aquest indret com a Font de la Noguera, però no tenim prou notícies per poder-ho assegurar. En qualsevol cas, es tracta d'una font d'origen natural que des de fa anys és aprofitada pels pobladors del terme. El 1927 l'empresari Teodor Miralles va decidir canalitzar l'aigua i fer-la arribar al nucli urbà de Vilada, car segons els tècnics l'aigua era —i és encara— de molt bona qualitat. Miralles, per la seva conducció, va utilitzar tubs d'aire comprimit que ell mateix, com a contractista, havia fet servir en la construcció del Canal d'Urgell. Però per superar les característiques de la orografia va ser necessari aixecar alguns passos elevats i obrir una foradada, coneguda encara ara com la Mina

de l'Aigua. Des de llavors l'aigua de la Font de l'Arç ha estat un dels punts principals d'abastament d'aigua de la població. Per aquest motiu les tuberies i el camí han estat arreglats en diverses ocasions. Les modificacions més importants van tenir lloc cap a 1970, però recentment se n'hi han realitzat altres.